

การศึกษาแรงจูงใจของนักศึกษาจีนที่เลือกเรียน มหาวิทยาลัยในประเทศไทย

MOTIVATION OF CHINESE STUDENTS CHOOSING TO STUDY IN THAILAND UNIVERSITY

ถนอมศักดิ์ ศรีจันทร์¹ นัทธพัทธ์ น้อยสวัสดิ์²

Tanomsak Srichantra, Natthapat Noisawad

Received January 22, 2024

Revised March 20, 2024

Accepted May 27, 2024

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา และเปรียบเทียบแรงจูงใจของนักศึกษาจีนที่เลือกเรียนมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในประเทศไทยเป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ตัวอย่าง คือ นักศึกษาจีนระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยของรัฐและในกำกับของรัฐในพื้นที่ต่างๆ ในประเทศไทย จำนวน 100 คนที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแรงจูงใจ 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านการเงิน ด้านพื้นที่และบรรยากาศ และด้านสภาพแวดล้อมอื่นๆ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่ม (T-test) ผลการวิจัยพบว่าแรงจูงใจของนักศึกษาจีนที่เลือกเรียนในประเทศไทยโดยรวม แรงจูงใจด้านสภาพแวดล้อมอื่นๆ แรงจูงใจด้านพื้นที่และบรรยากาศ แรงจูงใจด้านวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด และแรงจูงใจด้านการเงินอยู่ในระดับมาก และพบว่านักศึกษาจีนที่มีปัจจัยด้านบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สาขาที่เรียน และรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีแรงจูงใจโดยรวมที่เลือกเรียนในประเทศไทยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ข้อเสนอแนะ สถาบันอุดมศึกษาควรมีการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนนักศึกษาต่างชาติที่ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐควรมีนโยบาย และแนวทางในการสร้างแรงจูงใจในการศึกษาต่อแก่นักศึกษาจีนให้มากขึ้นเพื่อเป็นการสร้างรายได้เข้ามหาวิทยาลัย

คำสำคัญ: แรงจูงใจ นักศึกษาจีน มหาวิทยาลัยในประเทศไทย

¹ สำนักนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้เขียนหลัก อีเมล: tnomsak@g.swu.ac.th
Innovative Learning, Srinakharinwirot University, Corresponding Author, E-mail Address:
tnomsak@g.swu.ac.th

² สำนักนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อีเมล: nat_noisawad@outlook.com
Innovative Learning Center, Srinakharinwirot University, E-mail Address: nat_noisawad@outlook.com

Abstract

The purpose of this research is to study and compare the motivation of Chinese students who choose to study in Thailand, conducted by descriptive research. The sample group consisted of 100 Chinese undergraduate students at public universities and autonomous universities in various areas in Thailand using purposive sampling. Research tools was a questionnaire to measure the motivation in 4 areas: academic, financial, space and atmosphere and other environmental. Data were analyzed by finding frequency, percentage, mean, standard deviation and T-test. The results found that the overall motivation, other environmental motivations, atmosphere motivation and academic motivation of Chinese students who choose to study in Thailand was at the highest level and financial motivation was at the high level. It also was found that Chinese students with different personal factors included sex, age, field of study and monthly income had no statistically significant differences in their overall motivations for choosing to study in Thailand. Recommendation: Higher education institutions should establish clearer policies regarding support for international students. In particular, autonomous universities should set up policies and guidelines to create more incentives for further education for Chinese students in order to generate income for university.

Keywords: Motivation, Chinese students, Thailand university

บทนำ

ปัจจุบันคนจีนให้ความสนใจในการมาเรียนที่ประเทศไทยจำนวนมาก เพราะจากการเปิดประเทศของจีน และความตื่นตัวในการเดินทางมาท่องเที่ยว และอยู่อาศัยในประเทศไทยมากขึ้นด้วยหลายเหตุผล เช่น ประเทศไทยนั้นอยู่ไม่ไกลจากจีนเดินทางสะดวกใช้เวลาไม่นาน มีความสัมพันธ์ที่ดีทางการทูต และมีสภาพต่อกันมาอย่างยาวนานหลายร้อยหลายพันปี คนจีนในประเทศไทยมีจำนวนมากที่อพยพมาตั้งแต่บรรพบุรุษด้วยเหตุผลวัฒนธรรมและประเพณีที่คล้ายกัน หรือบางอย่างก็เหมือนกันเพราะสืบทอดกันมาทางอดีต คนจีนโดยเฉพาะเยาวชนคนรุ่นใหม่ก็เปิดรับความรู้และวัฒนธรรมต่างชาติมากขึ้น ซึ่งประเทศไทยก็เป็นหนึ่งในตัวเลือกของนักเรียน นักศึกษาชาวจีน ที่จะมาศึกษาเล่าเรียนเกี่ยวกับภาษาไทย วัฒนธรรมไทย หรือ ศึกษาเศรษฐกิจ และการเมืองไทย เป็นแบบไทยศึกษาเพื่อนำความรู้ต่างๆ ไปประยุกต์และเผยแพร่ให้คนจีนได้รู้และเข้าใจคนไทยมากยิ่งขึ้น ถึงแม้ประเทศจีนจะมีความพร้อมและความเจริญที่มากกว่าในเกือบทุกด้านและก็มีเรื่องบางเรื่อง ที่ประเทศไทยมีเอกลักษณ์และจุดแข็งที่น่าศึกษาเพิ่มเติม เพื่อเรียนรู้และเข้าใจบริบทต่างๆ ต่อวิถีชีวิตในแบบไทยมากขึ้น ซึ่งมหาวิทยาลัยไทยมีจุดเด่นมากมายทั้งคุณภาพที่ดี มีความหลากหลายของสาขาวิชาให้เลือกศึกษา ค่าครองชีพถูกกว่าในประเทศจีนมาก และคนไทยมีความเป็นมิตรต่อทุกชาติ และประเทศไทยมีสภาพสังคมที่สงบสุข ภูมิอากาศดี มีประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมที่ดีและยาวนาน มีแหล่งท่องเที่ยวจำนวนมาก เป็นต้น

ข้อมูลจากกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) รายงานว่าในปี พ.ศ. 2563 มีจำนวนนักศึกษาต่างชาติในระบบทั้งหมด 27,574 คน มีนักศึกษาจีนมากถึง 14,423 คน คิดเป็นร้อยละ 52 ซึ่งถือว่าไทยมีจำนวนนักศึกษาจีนมากกว่าครึ่งในหมู่นักศึกษาต่างชาติ เมื่อพิจารณาสถิติจำนวนนักศึกษาจีนในไทยย้อนหลัง 10 ปี จะพบว่าจำนวนนักศึกษาจีนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี และเติบโตขึ้นถึง 6.23 เท่า โดยในปีการศึกษา 2553 มีนักศึกษาชาวจีนในสถาบันอุดมศึกษาแค่ 2,315 คน และเมื่อผ่านไป 10 ปี ในปีการศึกษา 2563 ยอดนักศึกษาจีนได้เพิ่มขึ้นเป็น 14,423 คน ในจำนวนนี้แบ่งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี 8,352 คน ระดับปริญญาโท 4,056 คน และระดับปริญญาเอก 2,000 คน (ประชาชาติธุรกิจออนไลน์, 2566) และสำนักงาน

ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) รายงานข้อมูลจำนวนนักศึกษาต่างชาติทั้งหมด ปีการศึกษา 2565 ภาคเรียนที่ 1 พบว่า นักศึกษาต่างชาติมาเรียนในสถาบันอุดมศึกษาไทยเป็นอันดับ 1 คือ นักศึกษาจีนแบ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 6,854 คน สถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 15,050 คน และสถานศึกษานอกสังกัดฯ จำนวน 2 คน รวมจำนวนนักศึกษาจีนทั้งหมด 21,906 คน (มติชนออนไลน์, 2566) โดยพบว่า ค่าเฉลี่ยค่าใช้จ่ายทั้งค่าลงทะเบียนเรียน ค่าที่พัก และค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่างๆ ต่อนักศึกษาหนึ่งคนในปี อยู่ประมาณ 3 - 5 แสน ซึ่งถือว่าเป็นรายรับที่มหาวิทยาลัยและประเทศจะได้รับ และเป็นปัจจัยหนึ่งที่นักเรียนจีนหาทางศึกษาต่อในต่างประเทศซึ่งหากคนไหนมีกำลังเงินมากกว่าก็จะไปศึกษาที่สหรัฐอเมริกา และยุโรป ค่าใช้จ่ายประมาณ 1 - 2 ล้านบาทต่อปี ในขณะที่การศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยไทยมีค่าใช้จ่ายเพียง 2 - 3 แสนต่อปี ซึ่งตอบโจทย์กับกลุ่มนักเรียนจีนที่มีฐานะปานกลาง (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2566) นอกจากนี้เหตุผลสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ มหาวิทยาลัยในประเทศจีนสามารถรับนักศึกษาได้จำนวนจำกัดซึ่งมีนักเรียนจำนวนมากที่ต้องผิดหวังจากการสอบเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยจำนวนหลายล้านคนซึ่งการแข่งขันที่สูงมากทำให้นักศึกษาจีนสนใจเรียนในมหาวิทยาลัยในต่างประเทศเพิ่มขึ้นด้วย ซึ่งทำให้ในแต่ละปีมีนักศึกษาชาวจีนเข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยไทยเพิ่มขึ้นแบบก้าวกระโดดจนสัดส่วนเพิ่มขึ้นเป็นครึ่งหนึ่งของจำนวนนักศึกษาต่างชาติทั้งหมด ซึ่งมีจำนวนหลายแสนคนที่กระจายศึกษาในมหาวิทยาลัยในประเทศไทย เช่น มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ มหาวิทยาลัยเกริก แต่ในปัจจุบันหลายๆ มหาวิทยาลัยได้มีกลุ่มนักธุรกิจชาวจีน เข้ามาลงทุนซื้อกิจการของมหาวิทยาลัยเอกชนหลายแห่ง เพื่อทำเป็นมหาวิทยาลัยให้นักศึกษาชาวจีนโดยเฉพาะ (กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2566) ทำให้นักศึกษาจีนเข้ามาศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของเอกชนมากกว่าในมหาวิทยาลัยของรัฐในไทยดังปรากฏให้เห็นถึงจำนวนนักศึกษาที่กล่าวถึงข้างต้น

ดังนั้นมหาวิทยาลัยภาครัฐจึงควรให้ความสำคัญต่อการหากกลยุทธ์เพื่อจูงใจและส่งเสริมให้นักศึกษาจีนสนใจ และมีความต้องการเข้ามาศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยภาครัฐไทย ซึ่งจะสร้างรายได้ทั้งต่อมหาวิทยาลัยและประเทศไทย โดยในการศึกษาแรงจูงใจนั้น ทำให้มหาวิทยาลัยของรัฐต่างๆ ในประเทศไทย มีข้อมูลในการพัฒนาและนำเสนอจุดเด่น เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาจีนได้เข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยได้มากขึ้น ทั้งนี้มหาวิทยาลัยภาครัฐก็ต้องการเพิ่มจำนวนนักศึกษาต่างชาติเพื่อมาทดแทนจำนวนนักศึกษาไทยที่ลดน้อยลงเรื่อยๆ เพราะคนไทยจะไปศึกษาในต่างประเทศ ทั้งอเมริกา ยุโรป และออสเตรเลียมากขึ้นทุกปี การที่มหาวิทยาลัยแก้ปัญหาจำนวนนักศึกษาน้อยด้วยการวางแผนเชิงรุกในการเพิ่มจำนวนนักศึกษาจากจีนให้มากขึ้น เนื่องจากประชากรจีนมีจำนวนมากหลายพันล้านคน และวิธีการหนึ่งที่จะช่วยสร้างพลัง และประสิทธิภาพต่อมหาวิทยาลัยไทยให้พัฒนารุกไปข้างหน้า

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบแรงจูงใจของนักศึกษาจีนในการเลือกเรียนในมหาวิทยาลัยไทย
2. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจของนักศึกษาจีนในการเลือกเรียนในมหาวิทยาลัยไทย

ทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนักศึกษาจีนในประเทศไทย

1. ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of needs) 5 ขั้น (Maslow, 1970) ดังนี้ ขั้นที่ 1 ความต้องการทางกายภาพ (Physiological) ถือเป็นความต้องการขั้นพื้นฐานที่สุดเพื่อความอยู่รอดและการดำรงชีพของมนุษย์ทุกๆ คน โดยหากมนุษย์ไม่ได้รับการตอบสนองเหล่านี้ก็อาจทำให้มนุษย์ไม่สามารถใช้ชีวิตหรือทำงานออกมาได้ดี ขั้นที่ 2 ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety) เป็นความต้องการ

ที่สลับซับซ้อนมากขึ้นที่เรียกว่าความต้องการความมั่นคงปลอดภัยในการใช้ชีวิตรวมถึงการวางแผนสำหรับอนาคต
ขั้นที่ 3 ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (Love/Belonging) มนุษย์ทุกคนต้องการเป็นที่รักและได้รับ
การยอมรับในกลุ่มเพื่อน ครอบครัว คนรัก เพื่อนร่วมงาน ผู้คนในสังคม ขั้นที่ 4 ความเคารพนับถือ (Esteem)
การได้รับความเคารพนับถือจากผู้รอบข้างเพื่อให้รู้สึกว่าคุณค่า ไม่รู้สึกอ่อนแอหรือต่ำต้อย
ขั้นที่ 5 ความสมบูรณ์แบบ (Self-actualization) จุดสูงสุดของความต้องการนั้นคือ ความสมบูรณ์แบบในชีวิต
หรือเรียกได้ว่า อยากรับเป็นทุกอย่างที่อยากเป็นในฐานะมนุษย์คนหนึ่งที่สามารถจะเป็นได้

2. ทฤษฎีการจูงใจ ERG Model ของเคลย์ตัน อัลเดอร์เฟอร์ (Clayton Alderfer, 1972) ERG คือ ทฤษฎี
ความต้องการของมนุษย์ที่จะแบ่งรูปแบบความต้องการของมนุษย์ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) Existence needs
คือ ความต้องการดำรงชีวิต เป็นความต้องการเกี่ยวกับการเอาตัวรอดและดำรงชีวิต เช่น น้ำ อาหาร ยา เสื้อผ้า
ที่อยู่อาศัย ความปลอดภัยของทรัพย์สิน สุขภาพ ประกัน ความปลอดภัยในการทำงาน เป็นต้น สามารถเทียบได้
กับพีระมิดความต้องการของ Maslow คือ Physiological needs และ Safety needs 2) Relatedness needs
คือ ความต้องการความสัมพันธ์ เป็นความต้องการความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น เช่น ความรัก เพื่อน เพื่อนร่วมงาน
การมีสังคม การได้รับการยอมรับจากคนรอบตัว ได้รับการยกย่อง ความเคารพนับถือจากคนรอบตัว
ความปลอดภัย รวมถึงความสำเร็จที่นำไปสู่การให้ความเคารพตัวเอง สามารถเทียบได้กับขั้น Love and belonging
needs และ Esteem needs ของทฤษฎีความต้องการตามแนวคิดมาสโลว์ 3) Growth needs คือ ความต้องการ
เติบโตก้าวหน้า ความต้องการเกี่ยวกับการเติบโตหรือก้าวหน้าทั้งในหน้าที่การงานและความเคารพนับถือ สามารถ
เทียบได้กับขั้น Esteem needs และ Selfactualization needs ของทฤษฎีความต้องการตามแนวคิดมาสโลว์
เพราะ Esteem คือเรื่องที่ได้รับจาก ทั้งความสัมพันธ์จากคนรอบข้างและจากตัวเอง ทำให้ในขั้น Self esteem
ของมาสโลว์ จัดอยู่ในกลุ่มของ Relatedness needs และ Growth needs ของ ERG theory

งานวิจัยที่เกี่ยวกับแรงจูงใจในการศึกษาต่อ

หยาง (Yang, 2561) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนักศึกษาจีนในการเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราช
ภัฏเชียงใหม่ พบว่า นักศึกษาจีนที่มีความแตกต่างระหว่างเพศ อายุ หลักสูตรที่ศึกษาและแหล่งเงินทุนมีการ
ตัดสินใจในการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ไม่แตกต่างกัน

แพททริก และคนอื่นๆ (Patrick, L. et al., 2019) ศึกษาแรงจูงใจของนักศึกษาชาวจีนสำหรับการศึกษา
ปริญญาโท สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ในต่างประเทศกับในประเทศ: การศึกษาเปรียบเทียบ
ระหว่างมหาวิทยาลัยซู่ชุนและมหาวิทยาลัยเซียงไฮ้ พบว่า ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยเป็นแรงจูงใจในการศึกษาต่อ
ที่สำคัญที่สุด นอกจากนี้ยังมีการพิจารณาเกี่ยวกับค่าครองชีพ ค่าเล่าเรียน ความใกล้ชิดทางภูมิศาสตร์กับประเทศบ้าน
เกิด และความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการตัดสินใจ

คาซาซ และคนอื่นๆ (Casas, J. et al., 2020) เสนอบทความเรื่อง แรงจูงใจของนักศึกษาที่จะไปศึกษา
ต่อต่างประเทศ: กรณีของนักศึกษาต่างชาติที่มหาวิทยาลัย Debrecen พบว่า แรงบันดาลใจหลักสำหรับนักศึกษา
ต่างชาติในการศึกษาต่อต่างประเทศ ได้แก่ แรงจูงใจส่วนบุคคล แรงจูงใจทางภูมิศาสตร์ทางวิชาการ แรงจูงใจทาง
การเงิน ครอบครัว และความคาดหวังในอนาคต

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาที่มุ่งศึกษา และเปรียบเทียบแรงจูงใจ
ของนักศึกษาจีนในการเลือกเรียนในมหาวิทยาลัยไทย

ตัวแปรที่ในการศึกษา ประกอบด้วยตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยด้านบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ รายได้
และสาขาที่ศึกษา และตัวแปรตาม คือ แรงจูงใจต่อการเลือกศึกษาต่อ 4 ด้าน คือ แรงจูงใจด้านวิชาการ แรงจูงใจ
ในด้านการเงิน แรงจูงใจด้านพื้นที่และบรรยากาศ แรงจูงใจแวดล้อมอื่นๆ

ตัวอย่าง คือ นักศึกษาจีนระดับปริญญาตรีที่เรียนในมหาวิทยาลัยของรัฐในพื้นที่ต่างๆ ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง (รวมภาคตะวันออก และภาคตะวันตก) และภาคใต้ รวม 4 ภาค ในประเทศไทย ที่ได้จากการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) เฉพาะนักศึกษาจีนระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 1 ภาคละ 25 คน และสมัครใจให้ข้อมูล จำนวน 100 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแรงจูงใจ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าทฤษฎี หนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา ในไทยของนักศึกษาต่างชาติ และประยุกต์มาจากแบบสอบถามของ Yang (2560), Linhuan (2559) แบบสอบถามแรงจูงใจ เพื่อนำมากำหนดกรอบและขอบเขตเนื้อหาในการสร้างแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นปัจจัยส่วนบุคคลของตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ และสาขาที่ศึกษา ตอนที่ 2 เป็นการวัดแรงจูงใจใน 4 ด้าน คือ แรงจูงใจด้านวิชาการ แรงจูงใจในด้านการเงิน แรงจูงใจด้านพื้นที่และบรรยากาศ แรงจูงใจแวดล้อมอื่นๆ เป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ตามรูปแบบของ Likert's scale จำนวน 12 ข้อ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน มีค่าความเที่ยงตรง (IOC) ระหว่าง 0.31 - 0.67 และ ค่าความเชื่อมั่น (Cronbach's alpha) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.81

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และและสถิติอนุมาน ได้แก่ การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่ม (T-test)

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยที่ทำหน้าที่ล่านำแบบสอบถามไปสอบถามกับตัวอย่างด้วยตนเอง และใช้เวลาในการดำเนินการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างเดือนมกราคมถึงสิงหาคม พ.ศ. 2566

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษาจีน แล้วนำมาหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) พบผลแสดงดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษาจีน (n = 100)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	34	34.0
หญิง	62	62.0
อายุ		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี	59	59.0
21 ปี ขึ้นไป	41	41.0
สาขาที่เรียน		
สาขาทางวิทยาศาสตร์	15	15.0
สาขาทางมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์	85	85.0
รายได้ต่อเดือน		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30,000 บาท	82	82.0
30,001 บาทขึ้นไป	18	18.0

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านบุคคล พบว่า ตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศ หญิง จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 62.0 มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 59.0 เรียนในสาขา ทางมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 85.0 และมีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 30,000 บาท จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 82.0

2. ผลการวิเคราะห์แรงจูงใจของนักศึกษาจีนที่เลือกเรียนในประเทศไทย ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับแรงจูงใจของนักศึกษาจีน 4 ด้าน แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พบผลแสดงดังตารางที่ 2 - 6 ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจของนักศึกษาจีนที่เลือกเรียนในประเทศไทย จำแนกเป็นรายด้านและภาพรวม

ด้านที่	แรงจูงใจ	$\bar{X}$	S.D.	แปรผล	อันดับ
1	แรงจูงใจด้านวิชาการ	4.17	0.43	มาก	3
2	แรงจูงใจด้านการเงิน	4.11	0.39	มาก	4
3	แรงจูงใจด้านพื้นที่และบรรยากาศ	4.27	0.26	มากที่สุด	2
4	แรงจูงใจด้านสภาพแวดล้อมอื่นๆ	4.30	0.27	มากที่สุด	1
รวม		4.21	0.34	มากที่สุด	

จากตารางที่ 2 แรงจูงใจของนักศึกษาจีนที่เลือกเรียนในประเทศไทย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับที่ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด คือ แรงจูงใจด้านสภาพแวดล้อมอื่นๆ ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมาเป็นอันดับที่ 2 อยู่ในระดับมากที่สุด คือ แรงจูงใจด้านพื้นที่และบรรยากาศ ($\bar{X} = 4.27$) อันดับที่ 3 อยู่ในระดับมาก คือ แรงจูงใจด้านวิชาการ ($\bar{X} = 4.27$) และอันดับที่ 4 อยู่ในระดับมาก คือ แรงจูงใจด้านการเงิน ($\bar{X} = 4.11$)

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจด้านวิชาการของนักศึกษาจีนที่เลือกเรียนในประเทศไทย จำแนกเป็นรายข้อและภาพรวม

ข้อที่	แรงจูงใจด้านวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	แปรผล	อันดับ
1	คณะวิชาหรือสาขาที่เกี่ยวข้อง	4.35	0.39	มากที่สุด	1
2	มหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง	4.10	0.48	มาก	2
3	มีเพื่อนที่เรียนอยู่ในมหาวิทยาลัยนั้นๆ	4.07	0.41	มาก	3
รวม		4.17	0.43	มาก	

จากตารางที่ 3 แรงจูงใจด้านวิชาการของนักศึกษาจีนที่เลือกเรียนในประเทศไทย โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับที่ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด คือ คณะวิชา หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.35$) รองลงมาเป็นอันดับที่ 2 อยู่ในระดับมาก คือ มหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง ($\bar{X} = 4.10$) และอันดับที่ 3 อยู่ในระดับมาก คือ มีเพื่อนที่เรียนอยู่ในมหาวิทยาลัยนั้นๆ ($\bar{X} = 4.07$)

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจด้านการเงินของนักศึกษาเงินที่เลือกเรียนในประเทศไทยจำแนกเป็นรายข้อและภาพรวม

ข้อที่	แรงจูงใจด้านการเงิน	$\bar{X}$	S.D.	แปรผล	อันดับ
1	มีทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย	4.24	0.48	มากที่สุด	1
2	ค่าเล่าเรียนและค่าใช้จ่ายไม่แพง	4.08	0.35	มาก	2
3	มีเพื่อนร่วมแบ่งเบาค่าใช้จ่ายต่างๆ	4.01	0.32	มาก	3
รวม		4.11	0.39	มาก	

จากตารางที่ 4 แรงจูงใจด้านการเงินของนักศึกษาเงินที่เลือกเรียนในประเทศไทย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับที่ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 4.24$) รองลงมาเป็นอันดับที่ 2 อยู่ในระดับมาก คือ ค่าเล่าเรียนและค่าใช้จ่ายไม่แพง ($\bar{X} = 4.08$) และอันดับที่ 3 อยู่ในระดับมาก คือ มีเพื่อนร่วมแบ่งเบาค่าใช้จ่ายต่างๆ ($\bar{X} = 4.01$)

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจด้านพื้นที่และบรรยากาศของนักศึกษาเงินที่เลือกเรียนในประเทศไทยจำแนกเป็นรายข้อและภาพรวม

ข้อที่	แรงจูงใจด้านพื้นที่และบรรยากาศ	$\bar{X}$	S.D.	แปรผล	อันดับ
1	มหาวิทยาลัยเดินทางสะดวก ปลอดภัย	4.45	0.28	มากที่สุด	1
2	มหาวิทยาลัยมีที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวกมากมาย	4.22	0.36	มากที่สุด	2
3	มหาวิทยาลัยสวยงาม กว้างขวาง	4.01	0.12	มาก	3
รวม		4.27	0.26	มากที่สุด	

จากตารางที่ 5 แรงจูงใจด้านพื้นที่และบรรยากาศของนักศึกษาเงินที่เลือกเรียนในประเทศไทย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับที่ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด คือ มหาวิทยาลัยเดินทางสะดวก ปลอดภัย ($\bar{X} = 4.45$) รองลงมาเป็นอันดับที่ 2 อยู่ในระดับมากที่สุด คือ มหาวิทยาลัยมีที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวกมากมาย ($\bar{X} = 4.22$) และอันดับที่ 3 อยู่ในระดับมาก คือ มหาวิทยาลัยสวยงาม กว้างขวาง ($\bar{X} = 4.01$)

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจด้านแวดล้อมอื่นๆ ของนักศึกษาเงินที่เลือกเรียนในประเทศไทยจำแนกเป็นรายข้อและภาพรวม

ข้อที่	แรงจูงใจด้านแวดล้อมอื่นๆ	$\bar{X}$	S.D.	แปรผล	อันดับ
1	อาหาร	4.65	0.32	มากที่สุด	1
2	วัฒนธรรมประเพณี	4.22	0.34	มากที่สุด	2
3	ความเป็นมิตรของคนไทย	4.04	0.16	มาก	3
รวม		4.30	0.27	มากที่สุด	

จากตารางที่ 6 แรงจูงใจด้านแวดล้อมอื่นๆ ของนักศึกษาจีนที่เลือกเรียนในประเทศไทย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับที่ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด คือ อาหาร ($\bar{X} = 4.65$) รองลงมาเป็นอันดับที่ 2 อยู่ในระดับมากที่สุด คือ วัฒนธรรมประเพณี ($\bar{X} = 4.22$) และอันดับที่ 3 อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ความเป็นมิตรของคนไทย ($\bar{X} = 4.04$)

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบแรงจูงใจของนักศึกษาจีนที่เลือกเรียนในประเทศไทย ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจของนักศึกษาจีนแล้วนำมาหาวิเคราะห์ด้วยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม 2 กลุ่ม (T-test) พบผลแสดงดังตารางที่ 7 ดังนี้

ตารางที่ 7 แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบแรงจูงใจของนักศึกษาจีนที่เลือกเรียนในประเทศไทย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลโดยการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่ม

ด้านที่	แรงจูงใจ	ปัจจัยส่วนบุคคล (ค่า Sig.)			
		เพศ	อายุ	สาขาที่เรียน	รายได้ต่อเดือน
1	แรงจูงใจด้านวิชาการ	0.624	0.243	0.447	0.332
2	แรงจูงใจด้านการเงิน	0.118	0.921	0.399	0.073
3	แรงจูงใจด้านพื้นที่และบรรยากาศ	0.213	0.435	0.570	0.069
4	แรงจูงใจด้านสภาพแวดล้อมอื่นๆ	0.091	0.468	0.222	0.090

หมายเหตุ *p< .05

จากตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบแรงจูงใจของนักศึกษาจีนที่เลือกเรียนในประเทศไทย โดยพิจารณาตามความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่มจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า นักศึกษาจีนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน กล่าวคือ นักศึกษาจีนเพศชายและเพศหญิง นักศึกษาจีนที่มีน้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี และ 21 ปี ขึ้นไป นักศึกษาจีนที่เรียนสาขาทางวิทยาศาสตร์และสาขาทางมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ และ นักศึกษาจีนที่มีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30,000 บาท และ 30,001 บาทขึ้นไป มีแรงจูงใจที่เลือกเรียนในประเทศไทยทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยมีค่า Sig. อยู่ระหว่าง 0.069 - 0.921

สรุปและอภิปรายผล

ในการศึกษาแรงจูงใจของนักศึกษาจีนที่เลือกเรียนในประเทศไทยในด้านสภาพแวดล้อมอื่นๆ ซึ่งเป็นแรงจูงใจอันดับแรกของนักศึกษาจีนในการเลือกเรียนในประเทศไทยนั้น เมื่อวิเคราะห์เป็นข้อพบว่า สามอันดับแรกของตัวอย่าง มีระดับแรงจูงใจมากที่สุดในเรื่องอาหาร รองลงมาเป็นประเพณีวัฒนธรรม และความเป็นมิตรของคนไทย ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาจีนเห็นว่า ภาพลักษณ์ของประเทศไทยเป็นประเทศที่น่าอยู่ ประเพณีวัฒนธรรมที่ใกล้เคียงกันไม่ว่าจะเป็นอาหารการกินที่หลากหลายที่คนจีนสามารถเลือกรับประทานได้ รวมทั้งความเชื่อ ศาสนาที่คล้ายคลึงกันโดยเฉพาะการนับถือศาสนาพุทธ ทำให้ส่งผลต่อความคิด ความเชื่อ ความศรัทธาที่คล้ายคลึง รวมทั้งการที่คนไทยเป็นมิตร มีน้ำใจ ยิ้มแย้ม ชอบช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้นักศึกษาจีนเกิดความรู้สึกไม่กดดัน หรือกลัวการปรับตัวไม่ได้ในการเลือกมาเรียนในประเทศไทย โดยเฉพาะการใช้ชีวิตในสังคมต่างประเทศที่ไม่คุ้นเคย ซึ่งผลดังกล่าวสอดคล้องกับ ลินฮวน (Linhuang, 2560) ที่ศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนักศึกษาจีนในการเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่พบว่า ส่วนใหญ่เข้ามาศึกษาในประเทศไทย มีสาเหตุคือชอบประเทศไทย ปัจจัยภาพลักษณ์ของประเทศไทย และปัจจัยภาพลักษณ์ของ

ประเทศไทย มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจของคนจีนที่ศึกษาต่อในประเทศไทย มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และกุลนรี นุกิจรังสรรค์ และคนอื่นๆ (2564) ในการศึกษาเบื้องต้นว่าด้วยนักศึกษาจีนในไทย ที่พบว่า มูลเหตุที่นักศึกษาจีนเลือกไปศึกษาต่อในไทยประการหนึ่ง คือ ชื่นชอบสถานที่ท่องเที่ยว สังคมวัฒนธรรม อาหาร หรือดาราศาสตร์ไทย ดังนั้น จึงสามารถสรุปว่า แรงจูงใจแวดล้อมอื่นๆ ของประเทศไทย มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในประเทศไทยของคนจีน

จากการศึกษาที่พบว่า แรงจูงใจในอันดับที่สองที่มีผลให้นักศึกษาจีนที่เลือกเรียนในประเทศไทย คือ แรงจูงใจด้านพื้นที่และบรรยากาศ โดยเมื่อวิเคราะห์เป็นข้อพบว่า สามอันดับแรกของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ มีระดับแรงจูงใจมากที่สุดในเรื่องมหาวิทยาลัยเดินทางสะดวก ปลอดภัย รองลงมาเป็นมหาวิทยาลัยที่มีที่พัก และสิ่งอำนวยความสะดวกมากมาย และมหาวิทยาลัยสวยงาม กว้างขวาง ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาจีนเห็นว่า ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกมาศึกษาต่อ แสดงให้เห็นว่า การมาศึกษาต่อในต่างประเทศที่ไม่คุ้นเคย ผู้เรียนต้องมีความมั่นใจว่าสถานที่นั้นๆ ต้องมีปลอดภัยในการที่จะต้องมาอยู่เป็นระยะเวลานานเวลาหนึ่ง รวมทั้งสภาพแวดล้อมของสถานที่ศึกษาเอื้อต่อการใช้ชีวิตได้อย่างสะดวกและมีความสุข ซึ่งหากผู้เรียนมีความรู้สึกมั่นใจปลอดภัยก็จะส่งผลต่อการเรียนที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับวันมงคล ยิ้มย่อง (2563) ที่ศึกษาปัจจัยในการเลือกศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาและพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักศึกษาต่างชาติในประเทศไทย พบว่า ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยในเรื่องความปลอดภัย สถานที่ ที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย สอดคล้องกับกุลนรี นุกิจรังสรรค์ และคนอื่นๆ (2564) ศึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับนักศึกษาจีนในไทย พบว่า มูลเหตุที่นักศึกษาจีนเลือกไปศึกษาต่อในไทยประการหนึ่ง คือ เชื่อมั่นในศักยภาพของประเทศ ทั้งในด้านการศึกษา ความปลอดภัย ความมั่นคง คุณภาพชีวิต รวมถึงความสัมพันธ์ไทย-จีน ทั้งนี้ นักศึกษาจีนส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองเป็นอย่างดี สอดคล้องกับคาแซช และคนอื่นๆ (Casas, J. et al., 2020) พบว่า แรงบันดาลใจหลักสำหรับนักศึกษาต่างชาติในการศึกษาต่อต่างประเทศ ได้แก่ แรงจูงใจส่วนบุคคล แรงจูงใจทางภูมิศาสตร์ทางวิชาการ แรงจูงใจทางการเงิน ครอบครัว และความคาดหวังในอนาคต

จากการศึกษาที่พบว่า แรงจูงใจในอันดับที่สามที่มีผลให้นักศึกษาจีนที่เลือกเรียนในประเทศไทย คือ แรงจูงใจด้านวิชาการ โดยเมื่อวิเคราะห์เป็นข้อพบว่า สามอันดับแรกของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ มีระดับแรงจูงใจมากที่สุดในเรื่องคณะวิชาหรือสาขาที่เกี่ยวข้อง รองลงมาเป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง และมีเพื่อนที่เรียนอยู่ในมหาวิทยาลัยนั้นๆ ตามลำดับ ทั้งนี้ จากการศึกษารายงานของ กุลนรี นุกิจรังสรรค์ และคนอื่นๆ (2564) ในการศึกษาเบื้องต้นว่าด้วยนักศึกษาจีนในไทย ที่พบว่า นักศึกษาจีนขาดโอกาสในการศึกษาในประเทศ เนื่องจากไม่สามารถสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ แต่ละปีจะมีนักศึกษาจีนที่สอบเข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้ประมาณ 2 ล้านคน บางส่วนต้องการหลีกเลี่ยงสภาพสังคมที่กดดัน ไม่ว่าจะมีความกดดันจากการสอบแข่งขัน ความกดดันในระหว่างศึกษา ความกดดันจากการใช้ชีวิตในสังคมจีน ประกอบกับสถาบันอุดมศึกษาในไทยมีหลักสูตรมีความหลากหลาย และยืดหยุ่น สามารถตอบโจทย์นักศึกษาจีนได้ ทั้งในแง่ของสาขาวิชา และภาษาที่ใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาจีน ทำให้สนใจอยากมาศึกษาต่อในประเทศไทยมากขึ้น เป็นการแสดงให้เห็นว่า ตลาดนักศึกษาจีนในไทยมีขนาดใหญ่ขึ้น สามารถรองรับการขยายตัวของนักศึกษาจีนได้มากขึ้น และครอบคลุมได้ทุกความต้องการ นอกจากนี้การมีเพื่อนในเรียนอยู่มาก่อน ทำให้นักศึกษาได้รับข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาไทยในลักษณะแบบปากต่อปากจากบุคคลที่ใกล้ชิดและน่าเชื่อถือจากการที่ได้เข้ามาเรียนอยู่ก่อนแล้ว เป็นการสร้างแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อในประเทศไทยได้อีกทางหนึ่ง

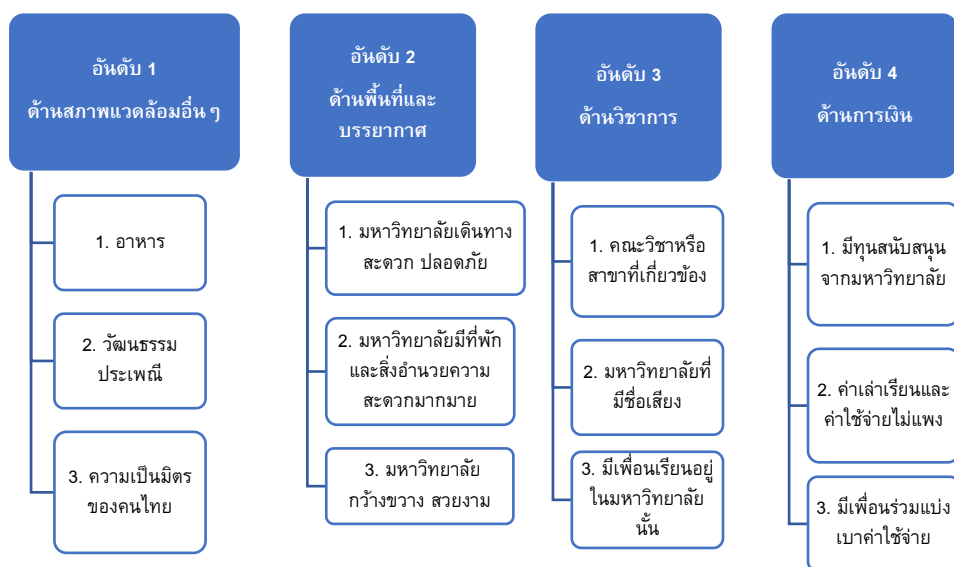
จากการศึกษาที่พบว่า แรงจูงใจในอันดับที่สี่ที่มีผลให้นักศึกษาจีนที่เลือกเรียนในประเทศไทย คือ แรงจูงใจด้านการเงิน โดยเมื่อวิเคราะห์เป็นข้อพบว่า สามอันดับแรกของตัวอย่าง มีระดับแรงจูงใจมากที่สุดในเรื่องมีทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย รองลงมาเป็นค่าเล่าเรียนและค่าใช้จ่ายไม่แพง และมีเพื่อนร่วมแบ่งเบาค่าใช้จ่ายต่างๆ ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า การเงินเป็นสิ่งที่นักศึกษาจีนนำมาพิจารณาเป็นลำดับสุดท้าย ทั้งนี้

การมาเรียนในต่างประเทศนั้นเป็นที่ทราบกันว่าต้องมีค่าใช้จ่ายมากกว่าการศึกษาต่อในประเทศของตนเองที่ต้องมีการผนวกค่าใช้จ่ายอื่นๆ เพิ่มขึ้น เช่น ค่าที่พัก ค่าเดินทาง ค่าอาหาร ดังนั้น การเตรียมค่าใช้จ่ายสำหรับการไปเรียนต่างประเทศจำเป็นต้องมีการคิดคำนวณ และคาดคะเนด้านการเงินไว้อย่างละเอียด ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วพบว่า มีค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่ยอมรับได้ หรือมีทุนทางการศึกษาให้ก็ยอมเป็นการจูงใจให้แก่ผู้สนใจมาเรียนมากขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของกุลนรี นุกิจรังสรรค์ และคนอื่นๆ (2564) ในการศึกษาเบื้องต้นว่าด้วยนักศึกษาจีนในไทย ที่พบว่า ปัจจัยสำคัญที่ทำให้คนจีนตัดสินใจมาศึกษาต่อในไทยประการหนึ่ง คือ ค่าใช้จ่ายที่ไม่สูง การศึกษาในไทยมีค่าใช้จ่ายขั้นต่ำ (โดยประมาณ) เพียงปีละ 30,000 หยวนขึ้นไป ซึ่งเป็นจำนวนเงินที่ชนชั้นกลางในจีนสามารถแบกรับได้อย่างไม่ลำบาก และวันมงคล ยี่มยอง (2563) ที่ศึกษาปัจจัยในการเลือกศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา และพฤติกรรมมารทองเที่ยวของนักศึกษาต่างชาติในประเทศไทย พบว่า ปัจจัยด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษาส่งผลต่อการเลือกศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย โดยเฉพาะการมีระบบผ่อนจ่าย มีทุนสนับสนุนการศึกษาและราคาไม่แพง มีความเหมาะสม

นอกจากนี้จากการศึกษาที่พบว่า นักศึกษาจีนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีแรงจูงใจที่เลือกเรียนในประเทศไทยทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่า อาจเนื่องมาจากคนจีนในปัจจุบันให้ความสำคัญกับการศึกษามากขึ้น แต่ด้วยข้อจำกัดของที่นั่งในมหาวิทยาลัยในประเทศประกอบกับการออกไปศึกษาต่างประเทศเป็นเรื่องที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายกว่าสมัยก่อน ทำให้มีคนรุ่นใหม่มีความสนใจเรียนในต่างประเทศมากขึ้น เช่น การเลือกเรียนในประเทศไทย สอดคล้องกับ หยาง (Yang, 2560) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนักศึกษาจีนในการเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พบว่า ไม่พบความแตกต่างระหว่าง เพศ อายุ หลักสูตรที่ศึกษา และแหล่งเงินทุนในการศึกษาของนักศึกษาจีนกับปัจจัยความต้องการส่วนบุคคล

องค์ความรู้จากการวิจัย

จากการศึกษาแรงจูงใจของนักศึกษาจีนที่เลือกเรียนในประเทศไทย ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาตัวแปรแรงจูงใจ 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านพื้นที่และบรรยากาศ ด้านการเงินและด้านสภาพแวดล้อมอื่นๆ สามารถสรุปองค์ความรู้ที่ค้นพบ ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แสดงอันดับแรงจูงใจของนักศึกษาจีนที่เลือกเรียนในประเทศไทย

จากภาพที่ 1 พบว่า อันดับแรงจูงใจของนักศึกษาจีนที่เลือกเรียนในประเทศไทย ได้แก่ อันดับ 1 แรงจูงใจด้านสภาพแวดล้อมอื่นๆ ประกอบด้วยอาหาร วัฒนธรรมประเพณี และความเป็นมิตรของคนไทย ตามลำดับ อันดับ 2 แรงจูงใจด้านพื้นที่และบรรยากาศ ประกอบด้วยมหาวิทยาลัยเดินทางสะดวก ปลอดภัย มหาวิทยาลัยมีที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวกมากมาย และมหาวิทยาลัยสวยงาม กว้างขวาง ตามลำดับ อันดับ 3 แรงจูงใจด้านวิชาการ ประกอบด้วยคณะหรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง มหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง และมีเพื่อนเรียนอยู่ในมหาวิทยาลัยนั้นๆ ตามลำดับ และอันดับ 4 แรงจูงใจด้านการเงิน ประกอบด้วยมีทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย ค่าเล่าเรียนและค่าใช้จ่ายไม่แพง และมีเพื่อนร่วมแบ่งเบาค่าใช้จ่ายต่างๆ ตามลำดับ

จากผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มหาวิทยาลัยภาครัฐโดยเฉพาะมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ซึ่งมีภารกิจในการจัดหารายได้เข้ามาวิทยาลัยด้วยตนเองนั้น สามารถนำผลการศึกษาไปกำหนดกลยุทธ์เพื่อจูงใจ ส่งเสริมให้นักศึกษาจีนสนใจ และมีความต้องการเข้ามาศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยมากขึ้น โดยการนำข้อมูลพื้นฐานจากการศึกษาไปพัฒนา และนำเสนอเป็นจุดเด่นของมหาวิทยาลัยเพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาจีนได้เข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยได้มากขึ้น ซึ่งมหาวิทยาลัยจะได้เพิ่มประโยชน์ทั้งในด้านรายได้ และได้จำนวนนักศึกษาเพิ่มขึ้นด้วยการวางแผนเชิงรุกมากขึ้นอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอที่ได้รับจากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

เนื่องจากการเพิ่มขึ้นอย่างมากของของนักศึกษาจีนในไทยด้วยแรงจูงใจต่างๆ กับ รัฐบาลหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสถาบันอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยของรัฐและในกำกับของรัฐควรมีนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนนักศึกษาต่างชาติที่ชัดเจนขึ้น เช่น การสนับสนุนทุนการศึกษา การส่งเสริมการแลกเปลี่ยนบุคลากร การส่งเสริมการสร้างร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาระหว่างประเทศ เป็นต้น นอกจากนี้ ในมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐควรมีนโยบายที่สร้างแรงจูงใจในการศึกษาต่อแก่นักศึกษาจีนให้มากขึ้น เพื่อเป็นการสร้างรายได้เข้ามาวิทยาลัย

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสถาบันอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยของรัฐและในกำกับของรัฐ สามารถประยุกต์ใช้ข้อมูลจากการศึกษาเป็นใช้เป็นแนวทางประชาสัมพันธ์การศึกษาต่อในประเทศไทยของคนจีนได้เฉพาะเจาะจงมากขึ้น โดยเฉพาะในด้านการส่งเสริมสนับสนุนเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย เช่น การส่งเสริมอาหารไทยที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นในโรงอาหารของมหาวิทยาลัยในแต่ละภูมิภาค โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐควรหาหนทางจูงใจในการศึกษาต่อแก่นักศึกษาจีนให้มากขึ้นเพื่อเป็นการสร้างรายได้เข้ามาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากมีนักศึกษาจีนกระจายในแต่ละพื้นที่ในประเทศไทยจำนวนมาก การวิจัยครั้งต่อไปจึงควรวิเคราะห์แรงจูงใจของนักศึกษาจีนในแต่ละพื้นที่เพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่ลึกซึ้งขึ้นจากแต่ละพื้นที่ที่มีแรงจูงใจในการมาศึกษาต่อในไทยที่แตกต่างกัน

2. ควรศึกษาจากประชากรที่เป็นนักศึกษาชาวต่างชาติที่มาจากทุกประเทศเพิ่มเติม เพื่อจะได้ทราบข้อมูลและสามารถนำมาเปรียบเทียบภาพรวมการเลือกศึกษาต่อในประเทศไทยได้ชัดเจนขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2566). *นักศึกษาจีนในมหาวิทยาลัยไทย*. ค้นเมื่อ 4 พฤษภาคม 2566 จาก <https://www.mhesi.go.th/>
- กุลนรี นุกิจรังสรรค์ และคณะ. (2564). *การศึกษาเบื้องต้นว่าด้วยนักศึกษาจีนในไทย* (รายงานการวิจัย). สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.).
- ประชาชาติธุรกิจออนไลน์. (2566). *นักศึกษาจีน อยู่ที่ไหน ในมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ*. ค้นเมื่อ 5 พฤษภาคม 2566 จาก www.prachachat.net/education/news-1227523
- มติชนออนไลน์. (2566). *จีน ครองแชมป์ น.ศ.ต่างชาติ มาเรียนมหาวิทยาลัยไทยมากที่สุด พบอยู่ ม.เอกชนกว่า 15,000 คน*. ค้นเมื่อ 5 พฤษภาคม 2566 จาก https://www.matichon.co.th/education/news_4297743
- วันมงคล ยิ้มย่อง. (2563). *ปัจจัยในการเลือกศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาและพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักศึกษาต่างชาติในประเทศไทย* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ]. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2566). *นักศึกษาจีนในประเทศไทย*. ค้นเมื่อ 10 พฤษภาคม 2566 จาก [https://www.kasikornresearch.com/th/analysis/k-econ/economy?c=355Alderfer, C. P. \(1972\). Existence, relatedness, and growth: Human needs in organizational settings. Free Press.](https://www.kasikornresearch.com/th/analysis/k-econ/economy?c=355Alderfer, C. P. (1972). Existence, relatedness, and growth: Human needs in organizational settings. Free Press.)
- Linhuang, D. (2559). *การศึกษาเกี่ยวกับการตัดสินใจที่ศึกษาต่อในประเทศไทยของคนจีน* [การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ]. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- Lo, P., So, S., Liu, Q., Allard, B., & Chiu, D. (2019). Chinese students' motivations for overseas versus domestic MLIS education: A comparative study between university of Tsukuba and Shanghai university. *College & Research Libraries (C&RL)*, 80(7), 1013-1035. <https://crl.acrl.org/index.php/crl/article/view/23616/30928>
- Maslow, A. (1970). *Motivation and personality*. (2nd ed.). Harpers and Row.
- Trujillo, J. P. C., Mohammed, P. J., & Saleh, S. T. (2020). Students' motivations to study abroad: The case of international students at the University of Debrecen. *Central European Journal of Educational Research*, 2(1), 76 –81. 10.37441/CEJER/2020/2/1/5760
- Yang, L. (2560). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนักศึกษาจีนในการเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่* [การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ]. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.